

M2020/01705/Nm
Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se
m.naturmiljoenheten@regeringskansliet.se

Kulturrådets yttrande över Naturvårdsverkets skrivelse ”En översyn av förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter”

Kulturrådet har av Regeringskansliet (Miljödepartementet) anmodats att inkomma med synpunkter på de förslag till revideringar av förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter som redovisats av Naturvårdsverket i en remitterad promemoria.

Sammanfattning

Kulturrådet ser positivt på de förslag till förändringar i förordningen som redovisas i promemorian. Förslagen innebär en betydande ambitionshöjning och Kulturrådet vill framhålla att eventuella ökade kostnader för myndigheten behöver kompenseras för att myndigheten ska kunna leva upp till kraven.

Kulturrådets synpunkter och kommentarer avseende enskilda förslag redovisas i följande avsnitt.

Ställningstagande och skäl

4.2.4 Nya definitioner och begrepp

Förslag: Naturvårdsverket föreslår att definitionen av begreppet direkt miljöpåverkan förtydligas och beskrivningen av vilka verksamheter som omfattas utvecklas i kommande vägledning. Miljökrav i upphandling föreslås hanteras som en egen kategori och även fortsättningsvis vara en central del av miljöledningssystemet. Naturvårdsverket föreslår även att begreppen betydande miljöpåverkan och livscykelperspektiv definieras i 2 § miljöledningsförordningen.

Kulturrådet ser positivt på förslaget, men understryker att arbete med livscykelperspektivet kräver ökad kunskap och resurser för Kulturrådets del.

4.3.1 Stärkt integrering av miljöarbete och ständig förbättring

Förslag: Naturvårdsverket föreslår att kraven på rapportering enligt förordningen kompletteras med frågor om det systematiska miljöarbetet, årliga interna miljörevisioner, myndighetens årliga genomgång av miljöledningsarbetet och uppföljning av resultatet. Vidare föreslås att myndighetens miljömål årligen ska ses över och vid behov uppdateras samt att det tydliggörs att de ska bidra till de globala målen för hållbar utveckling.

Kulturrådet ser positivt på förslaget att integrera miljöledningsarbetet i den ordinarie verksamheten och verksamhetsplanen. I stället för att föreskriva årlig översyn av målen skulle Kulturrådet föredra en skrivning som möjliggör att målöversynen kan följa myndighetens former i övrigt.

Gällande årliga miljörevisioner är det viktigt att fastställa vad dessa har för syfte. Handlar dessa om att säkerställa regelefterlevnad eller effektivitet? Om det handlar om regelefterlevnad så finns andra mekanismer inom myndigheten som kan säkerställa detta. En effektivitetsrevision kräver mer tid än ett år och innebär en kostnadsökning för en liten myndighet som Kulturrådet.

1.1.1. 4.3.2 Ny fråga om resurshållning och avfallshantering

Förslag: Naturvårdsverket föreslår att 4 § förtydligas i syfte att klargöra att den miljöpåverkan som verksamhetens interna och externa verksamhet kan ge upphov till, ska utredas utifrån ett livscykelperspektiv. Det innebär att en bedömning ska göras utifrån en produkts hela livscykel från inköp till avfallshantering. Härmed ges stöd för uppföljning av myndigheternas resurshushållning och avfallshantering via ny fråga i bilagan till förordningen.

Kulturrådet välkomnar förslaget men understryker att vi behöver ökad kompetens och resurser samt vägledning för att kunna leva upp till kravet.

4.3.3 Miljöhänsyn i alla steg av inköpsprocessen

Förslag: Naturvårdsverket föreslår att 13 § miljöledningsförordningen samt rapporteringskraven i bilagan justeras för att stödja och tydliggöra myndigheternas miljöhänsynstagande i inköpsprocessens samtliga tre faser; - I förberedelsefasen; genom att analysera myndighetens behov och inköpsens miljöpåverkan samt kartlägga marknaden. - I upphandlingsfasen; genom att ställa miljökrav utifrån ett livscykelperspektiv. - I realiseringsfasen; genom aktiv implementering av avtal (exempelvis intern utbildning om nya avtal och miljöval inom dessa), verka för avtalstrohet samt uppföljning av ställda miljökrav.

Att livscykelperspektivet ska utredas och genomsyra hela upphandlingsprocessen är bra, men medför stor belastning för en liten myndigheten som Kulturrådet som dessutom inte har så stora upphandlingsvärden. Det är viktigt att ett tillräckligt operativt stöd finns från exempelvis Naturvårdsverket, Kammarkollegiet och Upphandlingsmyndigheten. Alternativt kan man särskilja kraven beroende på exempelvis myndigheters storlek och upphandlingsvärden.

4.4.4 Justerad uppföljning av miljöarbetets effekter

Förslag: Tre nya sakfrågor föreslås läggas till; antal digitala möten, egen energiproduktion och egna ställda miljökrav vid avrop mot statliga ramavtal. De tre nya frågorna har tidigare ingått i en frivillig rapporteringsdel. Naturvårdsverket föreslår utöver detta en ny kvalitetssäkrande fråga om hur komplett statistiken bedöms vara i bilagans respektive huvudavsnitt, tjänsteresor och transporter, energianvändning och miljökrav i upphandling.

Kulturrådet tillstryker förslaget, men med medskick att det är svårt och resurskrävande att samla tillförlitliga uppgifter om antal digitala möten. Utifrån vad det är som ska styras och följas upp, vore det önskvärt med precisering kring vilka typer av möten som myndigheterna har i uppgift att följa upp.

Handläggningen av ärendet

Detta beslut har fattats av generaldirektören Kajsa Ravin efter föredragning av verksamhetscontroller Jelena Jesic. I beredningen av detta ärende har handläggarna Jerk Sörenson och Maria Åhgren deltagit.

På Kulturrådets vägnar

Kajsa Ravin
Generaldirektör